

Archwilydd Cyffredinol Cymru
Auditor General for Wales

Diweddariad am gynllun gwaith

Memorandwm ar gyfer y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Rwyf wedi paratoi a chyhoeddi'r Memorandwm hwn i'r
Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn unol ag amryw o
ddarpariaethau statudol.

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru
Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn annibynnol o'r Cynulliad Cenedlaethol ac o lywodraeth. Mae'n archwilio ac yn ardystio cyfrifon Llywodraeth Cymru a'r cyrff cyhoeddus a noddir ganddi ac sy'n gysylltiedig â hithau gan gynnwys cyrff y GIG yng Nghymru. Mae ganddo'r pŵer statudol i gyflwyno adroddiadau i'r Cynulliad Cenedlaethol ar economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y defnydd a wna'r sefydliadau hynny o'u hadnoddau wrth gyflawni eu swyddogaethau, a sut y gallent wella'r defnydd hwnnw.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol, ynghyd ag archwilydwr penodedig, hefyd yn archwilio cyrff llywodraeth leol yng Nghymru, mae'n cynnal astudiaethau gwerth am arian mewn llywodraeth leol ac yn arolygu cydymffurfiaeth gydag anghenion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn ymgymryd â'i waith gan ddefnyddio staff ac adnoddau eraill a ddarperir gan Swyddfa Archwilio Cymru, sydd yn fwrdd statudol wedi'i sefydlu ar gyfer y nod hwnnw ac i fonitro a chynghori'r Archwilydd Cyffredinol.

Am ragor o wybodaeth ysgrifennwch at yr Archwilydd Cyffredinol yn y cyfeiriad uchod, ffôn 02920 320500, e-bost: post@archwilio.cymru, neu gweler y wefan www.archwilio.cymru.

© Archwilydd Cyffredinol Cymru 2016

Cewch aildefnyddio'r cyhoeddiad hwn (heb gynnwys y logos) yn rhad ac am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng. Rhaid i chi ei aildefnyddio'n gywir ac nid mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint Archwilydd Cyffredinol Cymru a rhaid rhoi teitl y cyhoeddiad hwn. Lle nodwyd deunydd hawlfraint unrhyw drydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw cyn ei aildefnyddio.

Os ydych angen unrhyw un o'n cyhoeddiadau mewn ffurf ac/neu iaith wahanol cysylltwch â ni gan ddefnyddio'r manylion canlynol: Ffôn 029 2032 0500, e-bost post@archwilio.cymru

Cynnwys

Rolau'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru a sut yr ydym yn cynorthwyo'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus	5
Gwaith sy'n mynd rhagddo	8
Effeithiau gwaith archwilio diweddar	10
Pynciau posibl ar gyfer astudiaethau yn y dyfodol	12
Materion yn deillio o adroddiad etifeddiaeth y Pwyllgor blaenorol	14
Atodiadau	15
Atodiad 1 - Darlun manwl o'r gwaith sy'n mynd rhagddo ac amserlenni	16
Atodiad 2 - Sylwebaeth am argymhellion adroddiad etifeddiaeth y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn ystod y pedwerydd Cynulliad	24

Rolau'r Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru a sut yr ydym yn cynorthwyo'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

- 1 Mae'r papur hwn yn darparu'r canlynol i'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus (y Pwyllgor):
 - a crynodeb byr o fy rôl i fel Archwilydd Cyffredinol, rôl Swyddfa Archwilio Cymru a sut yr ydym yn cynorthwyo'r Pwyllgor;
 - b diweddariad am y gwaith sy'n mynd rhagddo ac y gallai gynorthwyo rhaglen waith y Pwyllgor rhwng nawr a haf 2017;
 - c trosolwg o rai o effeithiau fy ngwaith archwilio yn ddiweddar;
 - ch cyfle i gychwyn trafodaeth ynghylch astudiaethau gwerth am arian¹ yn y dyfodol; a
 - d chyfle i ystyried y materion gweddilliol allweddol a nodwyd gan y Pwyllgor blaenorol yn ei **adroddiad etifeddiaeth**.
- 2 Bwriedir i'r papur hwn gynnig trosolwg cyffredinol o'r gwaith archwilio cyfredol a'r gwaith archwilio wedi'i gynllunio a allai gynorthwyo rhaglen y Pwyllgor. Mae modd i Aelodau'r Pwyllgor weld rhagor o fanylion yn ein **Cynllun Blynyddol 2016-17** ynghylch rôl a gwaith yr Archwilydd Cyffredinol a Swyddfa Archwilio Cymru, yn ogystal â'r blaenoriaethau ar gyfer 2016-17 a thu hwnt.
- 3 Fel yr amlygais yn fy adroddiad ym mis Rhagfyr 2015, **Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus**, mae hwn yn parhau i fod yn gyfnod heriol i wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru wrth iddynt wynebu posibilrwydd o doriadau parhaus, law yn llaw gyda phwysau a galw parhaus, heb sôn am yr ansicrwydd sy'n deillio erbyn hyn o ganlyniad y referendum diweddar ar yr UE. Ond mae cyfleoedd yn codi o'r newidiadau yn y tirlun gwasanaethau cyhoeddus hefyd. Er enghraifft, i ddefnyddio pwerau codi trethi a deddfwriaeth newydd arall, megis Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 er mwyn hyrwyddo nodau polisi ac er mwyn manteisio ar bŵer technoleg newydd i ddarganfod ffurf mwy effeithiol a rhatach o ddarparu gwasanaethau. Yn y cyd-destun hwn, ac wrth i mi gyrraedd blynyddoedd olaf fy rôl fel Archwilydd Cyffredinol, fy marn didwyll i yw bod archwilio, arolygu ac adolygu yn parhau i fod mor berthnasol ag erioed er mwyn sicrhau bod pobl Cymru yn gwybod a yw arian cyhoeddus yn cael ei reoli mewn ffordd ddoeth, a bod cyrff cyhoeddus yng Nghymru yn gwybod sut i wella canlyniadau.
- 4 Mae hwn hefyd yn gyfnod o newid cyfansoddiadol i Gymru, wrth i Lywodraeth y Deyrnas Unedig gynnig newidiadau i setliad datganoli Cymru ym Mesur Cymru 2016-17. Oherwydd pwysigrwydd a pherthnasedd parhaus fy ngwaith archwilio, mae'n hanfodol bod y Bil yn darparu ar gyfer parhau amddiffyniadau statudol presennol sy'n cadw annibyniaeth yr Archwilydd Cyffredinol. Mae amddiffyniadau o'r fath yn diogelu craffu cyhoeddus da drwy sicrhau bod fy ngwaith yn wrthrychol, yn ddiduedd ac yn annibynnol, ac yn cael ei weld felly, hefyd. Mae'r Bil fel y'i

¹ Dan Ddeddfau Llywodraeth Cymru 1998 a 2006, mae gofyn i mi ystyried safbwyntiau'r Pwyllgor ynghylch yr archwiliadau a'r astudiaethau i'w cynnal dan y Deddfau Llywodraeth Cymru hynny, Cyrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru a chyrrff eraill y maent yn gysylltiedig gyda Llywodraeth Cymru, Comisiwn y Cynulliad a chyrrff GIG.

cyflwynwyd yn darparu ar gyfer parhad yr amddiffyniadau pwysig hyn, ond mae'n hanfodol bod hynt y Bil drwy'r Senedd yn cael ei adolygu'n fanwl i sicrhau nad yw'r amddiffyniadau pwysig hyn yn cael eu dileu.

- 5 Fel Archwilydd Cyffredinol Cymru, fi yw archwilydd allanol statudol y rhan fwyaf o'r sector cyhoeddus yng Nghymru. Mae Deddfau Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a 2013, Deddfau Llywodraeth Cymru 1998 a 2006, ynghyd ag ystod o ddeddfwriaeth arall, yn darparu'r sail statudol ar gyfer fy ngwaith. Rydw i'n gyfrifol am archwilio'r rhan fwyaf o'r arian cyhoeddus sy'n cael ei wario yng Nghymru, gan gynnwys y cronfeydd y bydd y Cynulliad Cenedlaethol yn pleidleisio amdanynt bob blwyddyn.
- 6 Mae Swyddfa Archwilio Cymru yn Fwrdd sy'n cyflogi staff y maent yn meddu ar gymwysterau proffesiynol ac sy'n defnyddio adnoddau eraill, gan gynnwys arbenigedd ychwanegol gan gwmnïau cyfrifyddu yn y sector preifat, er mwyn fy ngalluogi i i gyflawni fy swyddogaethau. Rydw i'n defnyddio'r adnoddau a ddarparir gan Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn cynnal archwiliad annibynnol i weld a yw arian cyhoeddus yng Nghymru yn cael ei reoli mewn ffordd ddoeth ac a roddir cyfrif cywir amdano.
- 7 Pan fydd hynny yn synhwyrol ac yn ymarferol, byddaf yn ceisio cyflawni fy swyddogaethau ar y cyd gyda sefydliadau perthnasol eraill. Mae partneriaid Archwilio Cymru² wedi anfon **papur briffio** at Aelodau'r Cynulliad sy'n amlinellu rôl archwilio, arolygu a rheoleiddio yng Nghymru. Yn ogystal, mae'r papur yn amlygu sut y mae Rhaglen Archwilio Cymru yn helpu cydweithio rhwng cyrff archwilio ac arolygu yng Nghymru, gan gynnig enghreifftiau ymarferol. Mae'r enghreifftiau hyn yn cynnwys ein gwaith gydag Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ynghylch y trefniadau llywodraethu o fewn Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a gydag Estyn yn ein hadolygiadau o gonsortia gwella addysg rhanbarthol. Fodd bynnag, mae fy ngwaith ar y cyd yn ymestyn y tu hwnt i bartneriaeth Archwilio Cymru, er enghraifft, mae'n cynnwys y comisiynwyr yng Nghymru³ a chyrrff archwilio eraill yn y DU, ac mae'n digwydd ar sawl ffurf.
- 8 Rydw i a staff Swyddfa Archwilio Cymru yn cynnig cyngor a chymorth er mwyn helpu'r Pwyllgor i gyflawni ei waith ac er mwyn helpu i sicrhau bod ein heffaith ar y cyd mor sylweddol ag y bo modd. Rydym yn darparu sesiynau briffio ynghylch cynnwys fy adroddiadau, sy'n helpu'r Pwyllgor i benderfynu ar y camau y bydd yn eu cymryd nesaf. Yn ogystal, rydym yn rhoi cyngor a chymorth i'r Pwyllgor yn ôl y gofyn, er enghraifft: wrth gynorthwyo datblygiad sesiynau briffio aelodau ar gyfer sesiynau tystiolaeth gyda thystion o Lywodraeth Cymru a sefydliadau eraill; wrth roi cyngor er mwyn cynorthwyo datblygiad adroddiadau'r Pwyllgor; ac wrth gynghori ynghylch digonolrwydd ymatebion ffurfiol Llywodraeth Cymru i argymhellion yn adroddiadau'r Pwyllgor.

2 Partneriaid Archwilio Cymru yw fi a Swyddfa Archwilio Cymru, Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, Estyn – Arolygiaeth Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru, ac Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru.

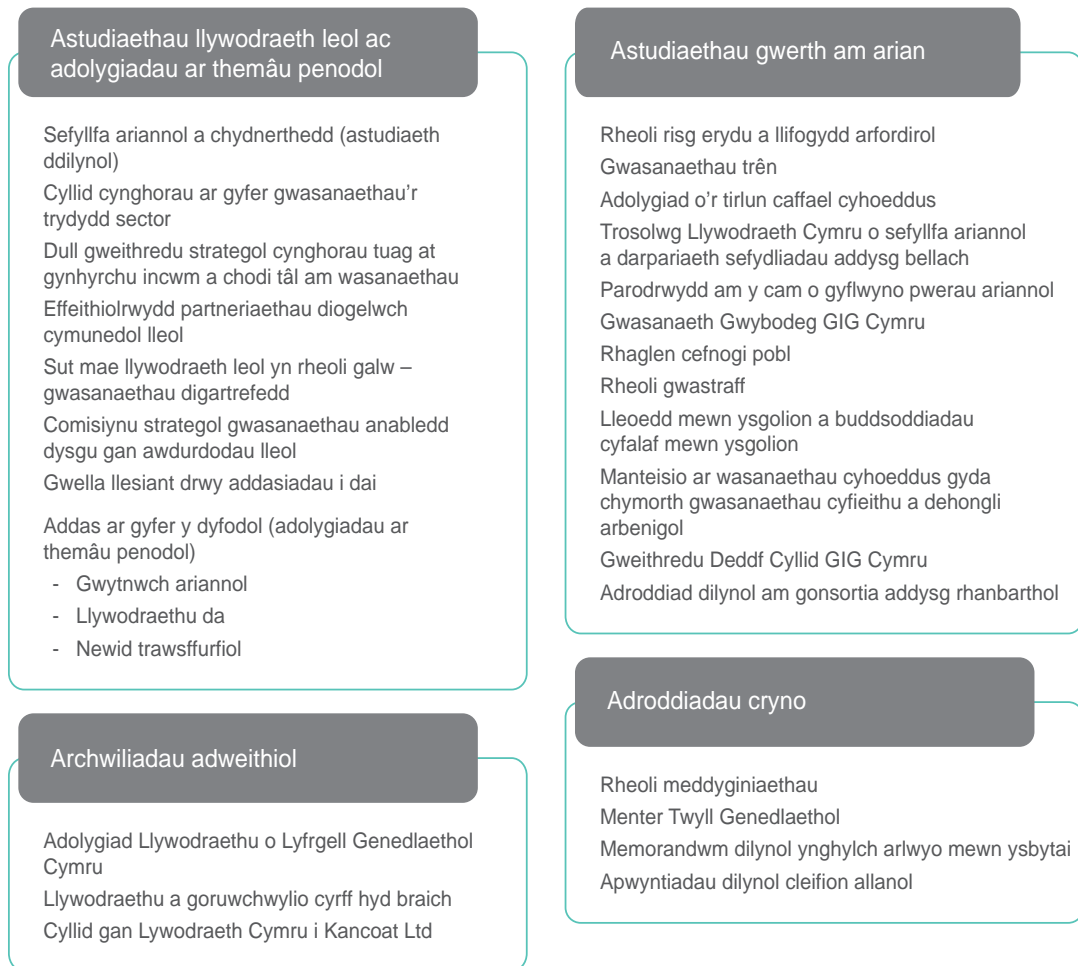
3 Gwnaethom gynnal y gwaith archwilio ar gyfer fy adroddiad ym mis Hydref 2015 ynghylch annibyniaeth pobl hŷn ar y cyd gyda staff Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru a swyddfa Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru.

- 9 Yn hanesyddol, mae'r Pwyllgor wedi canolbwyntio ei holl waith bron ar faterion yn deillio o adroddiadau a gyhoeddwyd dan fy mhwerau yn ymwneud ag astudiaethau gwerth am arian. Fodd bynnag, fel y nodwyd yn adroddiad etifeddiaeth y Pwyllgor blaenorol, yn fwy diweddar, mae'r Pwyllgor wedi newid y ffordd y mae'n gweithio er mwyn ystyried ystod ehangach o bynciau. Mae'r Pwyllgor wedi dangos diddordeb cynyddol yn y materion sy'n deillio o'm hadroddiadau astudio llywodraeth leol. Er nad oes modd i'r Pwyllgor sicrhau eu bod yn atebol mewn ffordd uniongyrchol, gall gymryd diddordeb mewn materion cenedlaethol ac yn rôl arweiniol Llywodraeth Cymru.
- 10 Yn ogystal, roedd y Pwyllgor blaenorol wedi cychwyn sawl un o'i ymchwiliadau ei hun, fel yr oedd ei adroddiad etifeddiaeth yn dangos. Roedd yr ymchwiliadau hyn yn cynnwys: Gwerth am Arian Buddsoddi mewn Traffyrdd a Chefnffyrdd, Cyflog Uwch Reolwyr, Craffu Cyfrifon, a Gwasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru – Caerdydd i Ynys Môn. Fel rhan o'r ymchwiliadau hyn, byddaf yn darparu rhywfaint o dystiolaeth ffeithiol fel arfer, er enghraifft, ar ffurf memorandwm neu lythyr, yn hytrach nag astudiaeth gwerth am arian lawnach.

Gwaith sy'n mynd rhagddo

- 11 Mae **Ffigwr 1** yn amlinellu corff sylweddol y gwaith sy'n mynd rhagddo ac yr wyf yn disgwyl adrodd arno rhwng nawr a haf 2017, a fyddai ar gael i'r Pwyllgor ei ystyried. Mae'r gwaith hwn yn ychwanegol i waith archwilio ariannol a pherfformio a adroddir yn lleol i gyrff unigol sy'n cael eu harchwilio. Mae gwaith lleol yn mynd rhagddo ar draws GIG ar amrediad o bynciau. Ar ôl cwblhau fy ngwaith lleol, byddaf yn ystyried priodoldeb cynhyrchu adroddiad cryno ar sail Cymru gyfan ar gyfer pob pwnc. Ym maes llywodraeth leol, rydw i'n cynnal tri adolygiad thematig a fydd yn rhan o'r rhaglen gwaith archwilio lleol eleni. Ar ôl i mi gwblhau fy ngwaith lleol, fy mwrriad yw paratoi adroddiad cryno ar sail Cymru gyfan.
- 12 Mae **Atodiad 1** yn darparu manylion pellach am y gwaith sy'n mynd rhagddo, ynghyd ag amserlenni adrodd tybiedig. Mae'r rhaglen waith yn cadw gafael ar rywfaint o hyblygrwydd er mwyn ymateb i amgylchiadau, blaenoriaethau a risgiau sy'n newid. Bydd llawer o'r gwaith archwilio yr ydym wedi ymrwymo iddo yn ystod 2016-17, ond nid yr holl waith, yn cael ei gwblhau yn ystod y flwyddyn. Gallai gwaith cynllunio parhaus yn ystod y flwyddyn arwain at waith newydd yn cychwyn yn ystod y flwyddyn ariannol, er enghraifft, wrth ymateb i feysydd o ddiddordeb i'r Pwyllgor.
- 13 Yn ystod 2015-16, sefydlais dîm 'astudiaethau ymchwiliol' newydd yn Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn cryfhau ein capasiti archwilio fforensig a'n gallu i ymateb yn gyflymach i faterion y maent yn peri pryder i'r cyhoedd wrth iddynt godi, a bod hyn yn cael llai o effaith ar fy rhaglen waith a gynlluniwyd. Ar hyn o bryd, mae aelodau'r tîm astudiaethau ymchwiliol yn gweithio ar yr archwiliadau adweithiol yn **Ffigwr 1**.
- 14 Yn ychwanegol i'r gwaith a nodir yn **Ffigwr 1**, bwriadaf wneud gwaith i ddatblygu a phrofi fy null gweithredu tuag at gyflawni fy nghyfrifoldebau dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Ym mis Ebrill 2016, lansiais **ymgyngoriad** ynghylch y dull gweithredu y dylwn ei fabwysiadu wrth gyflawni fy nyletswyddau dan y Ddeddf. Estynnais wahoddiad i gyrff cyhoeddus i fynegi diddordeb mewn gweithio gyda mi dan drefniant gwirfoddol er mwyn datblygu a phrofi'r dull gweithredu. Mae natur ac amseriad y gwaith hwn yn ansicr, ond rydw i'n bwriadu cychwyn ar rywfaint ohono yn ystod 2016-17 o leiaf. Byddaf yn hysbysu'r Pwyllgor o'r cynnydd sy'n cael ei sicrhau wrth ddatblygu fy null gweithredu a'm penderfyniadau ynghylch siâp fy ngwaith archwilio yn y dyfodol er mwyn ymateb i'r Ddeddf.

Ffigwr 1 – Gwaith sy'n mynd rhagddo

Sylwer

Mae'r ffigwr hwn yn diweddarar fy Nghynllun Blynyddol gydag allbynnau ac astudiaethau ychwanegol yr wyf wedi penderfynu eu cyhoeddi. Ers inni gyflawni ein Cynllun Blynyddol, rydym wedi newid teitlau rhai o'r astudiaethau gan fod ystod y gwaith wedi'i diffinio'n gliriach.

Effeithiau gwaith archwilio diweddar

- 15 Nod fy ngwaith yw cynnig dirnadaeth a sicrwydd, a helpu gwasanaethau cyhoeddus i wella. Mae'r gwaith craffu ychwanegol a wneir gan y Pwyllgor yn ymestyn ein heffaith mewn ffordd sylweddol, yn enwedig mewn meysydd megis rheoli grantiau, lle y gwnaeth y Pwyllgor blaenorol gymryd diddordeb arbennig wrth ystyried canfyddiadau sawl gwahanol adroddiad.
- 16 Mae ein Hadroddiadau Blynyddol diweddar – ar gyfer 2014-15 a 2015-16 – yn dangos sut yr ydym yn gwneud yn erbyn ein hamcanion, ac maent yn darparu astudiaethau achos hefyd sy'n dangos effaith ein gwaith. Yn ein hadroddiad mwyaf diweddar, rydym wedi canolbwyntio ar waith llywodraethu, gan gynnwys effeithiau gwaith llywodraethu o fewn llywodraeth leol, GIG a llywodraeth ganolog. Yn 2014-15, roedd ein hadroddiad blynyddol yn amlygu effaith gwaith ar faterion gan gynnwys amseroedd aros GIG, nyrsys ardal a rheoli ymadawiadau cynnar.
- 17 Rydym yn gwneud argymhellion sy'n ceisio gwella darbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru. Yn 2015-16, roedd y cyrff a archwiliwyd wedi derbyn bron pob un (98 y cant) o'n hargymhellion yn llawn. Gan symud ymlaen, byddwn yn ceisio datblygu dull gweithredu mwy systematig er mwyn olrhain gweithrediad ac effaith argymhellion archwilio. Rydw i'n arbennig o falch o weld bod canfyddiadau'r arolwg, y rhoddwyd crynodeb ohonynt yn fy adroddiad blynyddol diweddaraf, yn dangos bod ein rhanddeiliaid yn cytuno yn amlach na pheidio ein bod wedi cael effaith gadarnhaol:
- a roedd 98 y cant o'r rhanddeiliaid o'r farn bod yr Archwilydd Cyffredinol yn sylwebydd awdurdodol;
 - b roedd 80 y cant o'r rhanddeiliaid wedi cael dirnadaeth ddefnyddiol trwy ein gwaith; ac
 - c roedd 79 y cant o'r rhanddeiliaid o'r farn bod ein gwaith wedi arwain at welliannau mewn gwasanaethau cyhoeddus.
- 18 Un ffordd yr ydym yn bwriadu cael effaith yn ystod y cyfnod hwn o galedi cyllidol yw trwy helpu i nodi arbedion posibl. Wrth gwrs, rhaid i'r cyrff sy'n cael eu harchwilio sicrhau eu bod yn gwneud yr arbedion hynny eu hunain. Mae swm yr arbedion a nodir gennym yn amrywio gan ddibynnu ar y pynciau y byddwn yn eu hystyried mewn blwyddyn: mae'n amlwg bod rhai pynciau yn fwy addas er mwyn sicrhau arbedion ynddynt nag eraill. Yn 2014-15, gwnaeth ein hadroddiadau nodi y byddai modd arbed £36 miliwn o bosibl. Yn 2015-16, gwnaeth ein hadroddiadau nodi tua £11 miliwn o arbedion posibl. Rydw i'n ymwybodol, fodd bynnag, bod risg yn yr hinsawdd bresennol y bydd cyrff cyhoeddus yn canolbwyntio ar arbedion tymor byr heb roi ystyriaeth briodol i effaith ehangach newidiadau a wneir er mwyn lleihau costau, a'u heffaith yn y tymor hir. Yn wir, mae'n debygol y bydd cyflwyno Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) yn gofyn am ffordd o feddwl newydd i ryw raddau yn hyn o beth.

- 19 Fel y mae adroddiad etifeddiaeth y Pwyllgor blaenorol yn dangos, mae modd i'm gwaith helpu i gynorthwyo gwaith Pwyllgorau craffu eraill Cynulliad Cenedlaethol Cymru hefyd. Er enghraifft:
- a gwnaeth fy adroddiad am **Bobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant** gyfrannu at ymchwiliad gan y Pwyllgor Menter a Busnes ynghylch Cynorthwyo Pobl Ifanc i sicrhau Gwaith; a
 - b gwnaeth fy adroddiad ynghylch **Sicrhau gwelliannau yn y cymorth i ysgolion trwy gonsortia addysg rhanbarthol – darlun cynnar** gyfrannu at waith craffu gan y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg o'r trefniadau consortia yn ystod yr hydref 2015.

Pynciau posibl ar gyfer astudiaethau yn y dyfodol

- 20 Ym mis Mehefin 2015, bûm yn trafod amrediad o bynciau posibl yr oeddwn yn ystyried eu cynnwys yn fy rhaglen o astudiaethau gwerth am arian dros y blynyddoedd nesaf gyda'r Pwyllgor blaenorol. Caiff rhai o'r cynigion hynny eu cynnwys fel rhan o'r gwaith sy'n mynd rhagddo erbyn hyn (**Ffigwr 1**). Byddwn yn croesawu safbwyntiau aelodau ynghylch a oes ganddynt ddi-ddordeb penodol mewn unrhyw rai o'r pynciau gweddilliol a nodir yn **Ffigwr 2** neu unrhyw bynciau eraill y dylent gael eu cynnwys yn fy rhaglen waith yn eu barn nhw.
- 21 Gyda Llywodraeth Cymru newydd, rhaglen lywodraethu newydd a chymryd i ystyriaeth goblygiadau'r canlyniadau'r referendwm ar aeoldaeth yr UE, bwriadaf wneud gwaith pellach i ddatblygu cynigion newydd yng ngoleuni cyfleoedd presennol a risgiau i ddarparu a gwerth am arian ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru. Byddaf yn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor yn gynnar yn ystod 2017, gan ddarparu set wedi'i diweddarau o bynciau posibl ar gyfer astudiaethau, i'w thrafod.
- 22 Yn ddiweddar, rydw i wedi nodi cynllun dangosol ar gyfer fy astudiaethau cenedlaethol llywodraeth leol tan 2018-19 yn dilyn ymgynghoriad a gynhaliwyd yn ddiweddar gyda chyrrff llywodraeth leol a rhanddeiliaid eraill⁴. Mewn rhai meysydd, megis mynd i'r afael â chamddefnyddio alcohol a chyffuriau, rydw i'n ystyried cyfuno ffocws llywodraeth leol a ffocws ehangach ar drosolwg Llywodraeth Cymru, yn ogystal â chyswllt GIG. Dylwn bwysleisio, fodd bynnag, y byddaf yn ailystyried y rhaglen astudiaethau llywodraeth leol ddangosol bob blwyddyn er mwyn ystyried materion eraill sy'n dod i'r amlwg.
- 23 Law yn llaw gyda'r cynigion yn y ddogfen hon, efallai y byddaf yn cynnal archwiliadau o ganlyniad i ohebiaeth hefyd. Efallai y bydd gohebiaeth o'r fath yn dod, er enghraifft, o'r cyhoedd, gan rywun sy'n chwythu'r chwiban neu Aelodau Cynulliad. Gall y rhain godi ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn. Ni fyddaf yn cynnal archwiliadau manwl neu'n paratoi adroddiadau ar gyfer pob darn o ohebiaeth y byddaf yn ei chael. Pan godir pryderon ynghylch gwerth am arian neu briodoldeb mewn gohebiaeth, byddaf yn ystyried a fyddai ystyried y materion yn fwy manwl ac adrodd amdanynt yn ffurfiol er budd y cyhoedd. Yn ddiweddar, rydym wedi cyhoeddi **canllaw diweddaredig i ohebwy**.

⁴ Y pynciau astudiaethau llywodraeth leol arfaethedig ar gyfer 2017-18 yw: **Mynd i'r afael ag achosion ac effeithiau camddefnyddio alcohol a chyffuriau; Defnyddio data mewn ffordd effeithiol; Pa mor dda y mae gwasanaethau cyhoeddus yn darparu gwasanaethau i gymunedau gwledig?** Y pynciau arfaethedig ar gyfer 2018-19 yw: **Gweithredu'r Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant; Mynd i'r afael â thrais domestig; A yw gwasanaethau cynllunio yn cynnig gwerth am arian?**

Ffigwr 2 – Pynciau astudiaethau posibl yn y dyfodol

Engbreiffiau o astudiaethau gwerth am arian posibl yn y dyfodol

Partneriaeth Cydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP)⁵
Gwasanaethau gofal sylfaenol
Gofal ar ddiwedd oes
Gwasanaethau bws/tocynnau teithio rhatach
Cydgasglu band eang y sector cyhoeddus (PSBA) a Digidol yn Gyntaf
Buddsoddiad cyhoeddus mewn hyrwyddo twristiaeth
Ardaloedd menter
Paratoi ar gyfer clefydau anifeiliaid ac ymateb iddynt
Stiwardiaeth yr amgylchedd naturiol a bioamrywiaeth
TGCh mewn ysgolion⁶
Cymraeg i Oedolion
Cymunedau yn Gyntaf
Tai fforddiadwy
Tlodi tanwydd
Adfywio Cymru (Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid)
Rheoleiddio cymdeithasau tai
Capasiti a gallu Llywodraeth Cymru
Gwasanaethau TGCh canolog Llywodraeth Cymru
Gwasanaethau i bobl hŷn
Rheoli asedau TGCh ar draws y sector cyhoeddus
Gwella iechyd y cyhoedd

⁵ Bydd ein gwaith cyfredol ar gaffael cyhoeddus yn ystyried gwaith NWSSP mewn perthynas â chaffael i ryw raddau.

⁶ Ceir cysylltiadau posibl yma gyda'r cyfeiriad blaenorol at Gydgasglu Band Eang y Sector Cyhoeddus a Digidol yn Gyntaf.

Materion yn deillio o adroddiad etifeddiaeth y Pwyllgor blaenorol

- 24 Ym mis Mawrth 2016, cyhoeddodd y Pwyllgor blaenorol ei **adroddiad etifeddiaeth**. Mae'r adroddiad etifeddiaeth yn gwneud 34 o argymhellion. Rydw i wedi cynnwys fy ystyriaethau am yr argymhellion i'r Pwyllgor eu hystyried yn **Atodiad 2**.
- 25 Mae sawl un o'r argymhellion yn gofyn i mi ddarparu sesiwn friffio am adroddiad a fydd yn cael ei gyhoeddi ar yr adeg honno neu nad oedd y Pwyllgor blaenorol wedi cael yr amser i'w ystyried yn llawn. Wrth gwrs, byddwn yn fodlon rhoi sesiwn friffio o'r fath i'r Pwyllgor. Yna, gall y Pwyllgor benderfynu pa gamau y mae'n dymuno eu cymryd yn sgil sesiwn friffio o'r fath.
- 26 Mae rhai o'r argymhellion yn ymwneud â datblygu gwaith blaenorol a wnaethpwyd trwy gynnal sesiynau tystiolaeth newydd neu estynedig. Mae'r rhain yn cynnwys argymhellion i gynnwys cyrff penodol o fewn cwmpas unrhyw waith craffu ar waith cyfrifon yn y dyfodol. Yn ogystal, mae'n cynnwys cymryd tystiolaeth bellach wrth ymateb i faterion a godwyd mewn adroddiadau blaenorol, megis cyflwyno band eang cyflym iawn, yn ogystal â meysydd lle y gwnaeth y pwyllgor blaenorol gymryd rhywfaint o dystiolaeth neu ddeunydd briffio gennyf i, ond ni wnaeth gwblhau ymchwiliad, megis amseroedd aros GIG ac orthopedeg. Byddwn yn fodlon cynghori'r Pwyllgor wrth iddo ystyried symud y materion hyn yn eu blaen.
- 27 Mae argymhellion eraill yn galw ar y Pwyllgor i ofyn am ddiweddariadau pellach gan Lywodraeth Cymru ynghylch ei chynnydd wrth weithredu argymhellion blaenorol, yn ogystal â chadw golwg ar faterion allweddol a nodwyd mewn adroddiadau. Efallai bod yr aelodau yn ymwybodol o'r ffaith fy mod yn rhoi cyngor i'r Pwyllgor ynghylch ymateb Llywodraeth Cymru i argymhellion ac adroddiadau cynnydd. Pan fyddaf yn teimlo nad yw Llywodraeth Cymru yn ymateb mewn ffordd briodol, neu i'r gwrthwyneb, pan fydd yn sicrhau cynnydd da, byddaf yn hysbysu'r Pwyllgor.

Atodiadau

Atodiad 1 - Darlun manwl o'r gwaith sy'n mynd rhagddo ac amserlenni

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng nawr a mis Awst 2016

Rheoli risg erydu a llifogydd arfordirol

Bydd yr astudiaeth yn archwilio'r cyllid sy'n cael ei neilltuo ar gyfer rheoli risg erydu a llifogydd arfordirol, a sut y caiff y gwaith hwn ei reoli. Bydd yn ystyried trosolwg strategol Llywodraeth Cymru, yn ogystal â gwaith darparu a rheoli lleol.

Gwasanaethau trên

Bydd yr adroddiad hwn yn ystyried amrediad o faterion gan gynnwys: pwerau Llywodraeth Cymru dros wasanaethau trên a'i pherthynas gyda Network Rail; lefel gyffredinol y buddsoddiad mewn gwasanaethau trên dros y blynyddoedd diwethaf (gan wahanol ffynonellau); perfformiad masnachfaint rheilffyrdd Cymru a'r Gororau a datblygiad cynlluniau ar gyfer y fasnachfaint nesaf o 2018.

Y Fenter Twyll Genedlaethol

Mae'r Fenter Twyll Genedlaethol yn ymarfer sy'n cael ei gynnal ledled y Deyrnas Unedig bob yn ail flwyddyn sy'n cyfateb data electronig o fewn a rhwng cyrff y sector cyhoeddus a'r sector preifat er mwyn canfod ac atal twyll a gordaliadau. Rydym yn bwriadu cyhoeddi trosolwg o'n gwaith ar Y Fenter Twyll Genedlaethol yn ystod Haf 2016.

Cyllid gan Lywodraeth Cymru i Kancoat Ltd

Bydd yr adolygiad yn rhoi adroddiad ffeithiol am y materion allweddol sy'n ymwneud gyda phecyn cymorth ariannol Llywodraeth Cymru i Kancoat, a nodir o fewn cyd-destun ehangach cymorth Llywodraeth Cymru i fusnesau yng Nghymru.

Sefyllfa ariannol a chydnerthedd (astudiaeth Llywodraeth Leol ddilynol)

Bydd yr adroddiad hwn yn ystyried perfformiad ariannol cyfredol y 22 awdurdod lleol yng Nghymru, ynghyd ag ansawdd eu trefniadau rheoli ariannol, er mwyn pennu lefel eu cydnerthedd wrth ymateb i sialensiau allweddol yn y dyfodol. Mae'r gwaith hwn yn datblygu'r gwaith yn ein hadroddiadau cynharach ynghylch cydnerthedd ariannol awdurdodau lleol. Yn ogystal, mae'r adroddiad yn cynnig asesiad o rôl Llywodraeth Cymru wrth ddeall effaith newidiadau mewn cyllidebau awdurdodau lleol.

Effeithiolrwydd partneriaethau diogelwch cymunedol lleol

Bydd yr astudiaeth hon yn ystyried effeithiolrwydd diogelwch cymunedol yng Nghymru. Bydd yr adolygiad yn ystyried effeithiolrwydd gweithio mewn partneriaeth, defnyddio adnoddau, gweithgarwch cynllunio a gwella ac mae'n cynnwys Llywodraeth Cymru, Comisiynwyr yr Heddlu a Throseddau ac awdurdodau lleol. Yn ogystal, mae'r gwaith yn ystyried safbwyntiau dinasyddion ynghylch diogelwch cymunedol a pha mor effeithiol y mae cyrff cyhoeddus wrth gadw pobl yng Nghymru yn ddiogel.

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng nawr a mis Medi 2016

Memorandwm dilynol ynghylch arlwyio mewn ysbytai

Bydd y memorandwm hwn yn cynnig crynodeb o'r cynnydd a sicrhawyd gan GIG Cymru er mwyn rhoi sylw i'r argymhellion a wnaethpwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru a'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus. Mae'n ystyried y graddau y mae GIG Cymru wedi sicrhau gwelliannau wrth fodloni anghenion maethol cleifion a'u profiad pan fyddant yn cael prydau bwyd, wrth reoli costau arlwyio ac wrth gynllunio a monitro.

Adolygiad llywodraethu o Lyfrgell Genedlaethol Cymru

Yn dilyn gohebiaeth ynghylch arweinyddiaeth a'r trefniadau llywodraethu o fewn Llyfrgell Genedlaethol Cymru, ynghyd â chyhoedduswydd ynghylch pryderon eraill penodol, dywedodd yr Archwilydd Cyffredinol wrth y Lyfrgell, Llywodraeth Cymru a'r Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus y byddai'n cynnal adolygiad o drefniadau llywodraethu y Lyfrgell. Bydd yr adroddiad yn cynnig dirnadaeth o Fwrdd ac uwch-reolwyr y Lyfrgell yn ystod cyfnod o newid arwyddocaol i'w harweinyddiaeth Weithredol ac Anweithredol.

Apwyntiadau dilynol cleifion allanol

Mae'n rhaglen o waith archwilio lleol wedi cynnwys adolygiad o drefniadau byrddau iechyd er mwyn rheoli apwyntiadau dilynol cleifion allanol yn dilyn pryderon bod ôl-groniadau mawr apwyntiadau o'r fath wedi datblygu o fewn rhai byrddau iechyd. Lluniwyd papur a oedd yn rhoi crynodeb o ganlyniadau'r gwaith hwn ym mis Mai 2016 er mwyn cyfrannu at waith Bwrdd Rhaglen Gofal wedi'i Gynllunio GIG Cymru.

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng mis Hydref 2016 a mis Rhagfyr 2016

Trosolwg Llywodraeth Cymru o sefyllfa ariannol a darpariaeth sefydliadau addysg bellach

Mae'r astudiaeth hon yn ystyried sefyllfa ariannol gyffredinol y sector addysg bellach, ynghyd â threfniadau rheoli a chynllunio ariannol y sector, effaith newidiadau strwythurol ar draws y sector yn ddiweddar a gostyngiadau yng nghyllid Llywodraeth Cymru.

Llywodraethu a goruwchwylio cyrff hyd braich

Mae'r papur hwn yn canolbwyntio ar sialensiau a thueddiadau sy'n dod i'r amlwg ym maes llywodraethu, moeseg a thriniaeth gwasanaethau a ariannir gan arian cyhoeddus ac a ddarparir mewn ffordd anuniongyrchol yng Nghymru. Mae'n nodi materion, mae'n archwilio achosion ac mae'n amlygu pwyntiau dysgu o waith archwilio blaenorol. Ei nod yw ysgogi trafodaeth ymhlith arweinwyr gwasanaethau a rhanddeiliaid ynghylch sut i sicrhau bod triniaeth busnes cyhoeddus yng Nghymru gan unigolion ac endidau yn dangos safonau moesegol uchel priodol ac yn bodloni disgwyliadau'r cyhoedd.

Cyllid gan gynghorau ar gyfer gwasanaethau o'r trydydd sector

Mae'r astudiaeth yn ystyried graddfa gyffredinol cyllid gan gynghorau ar gyfer y trydydd sector yng Nghymru, pa mor effeithiol y mae cynghorau yn rheoli cyllid ar gyfer gwasanaethau o'r trydydd sector ac yn adolygu a yw egwyddorion llywodraethu da a chenedlaethau'r dyfodol yn cael eu dilyn wrth ariannu gwasanaethau o'r trydydd sector. Mae'r adolygiad yn ystyried y gwahanol ffyrdd y mae cynghorau ar draws Cymru yn ariannu sefydliadau o'r trydydd sector, gan amlygu'r gwahanol ddulliau gweithredu ac effeithiolrwydd y rhain.

Adroddiad dilynol am gonsortia addysg rhanbarthol

Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru yn cynorthwyo Estyn i ddarparu arolygiadau Estyn o'r pedwar consortiwm rhanbarthol, gan ddatblygu ein gwaith a wnaethpwyd ar y cyd ar yr adolygiad, y gwnaethom adrodd amdano ym mis Mehefin 2015. Law yn llaw gyda hyn, byddwn yn ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'n hargymhellion blaenorol. Nid yw union ffurf yr allbwn yn eglur eto: efallai y bydd yn adroddiad byr neu'n llythyr i'r Pwyllgor.

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng mis Hydref 2016 a mis Rhagfyr 2016

Rheoli Meddyginiaethau

Bydd yr adroddiad hwn yn ystyried a yw cyrff y GIG yn rheoli meddyginiaethau effeithiol mewn gofal sylfaenol ac eilaidd. Mewn gofal sylfaenol, bydd yn ystyried materion fel cynllunio strategol ar gyfer rhagnodi ar draws gofal sylfaenol ac eilaidd, gan gyflawni blaenoriaethau rhagnodi cenedlaethol a sicrhau arbedion rhagnodi ac effeithlonrwydd. Bydd hefyd yn edrych ar ba mor ddigonol yw'r cyfleusterau fferyllfa ysbytai a lefelau staffio fferyllfeydd, ac adolygwyd effeithiolrwydd ystod o brosesau sy'n gysylltiedig â defnyddio meddyginiaethau mewn ysbytai.

Dull gweithredu strategol cynghorau tuag at gynhyrchu incwm a chodi tâl am wasanaethau

Mae'r astudiaeth hon yn cynnwys archwiliad o ddull gweithredu strategol cynghorau tuag at godi tâl; y broses gymeradwyo er mwyn gosod ac adolygu trefniadau codi tâl o fewn cyngor; ac effaith codi tâl ar wasanaethau a defnyddwyr gwasanaeth. Yn ogystal, mae'r gwaith yn cymharu perfformiad llywodraeth leol yng Nghymru gyda'i gymheiriaid yn Lloegr a'r Alban.

Parodrwydd am y cam o gyflwyno pwerau ariannol

Yn ystod tymor y pumed Cynulliad, bydd Llywodraeth Cymru yn cael pwerau newydd i godi trethi ac i fenthyca. Fel rhan o'r paratodau ar gyfer y pwerau newydd hyn, mae staff Swyddfa Archwilio Cymru wedi bod yn mynychu cyfarfodydd Bwrdd Gweithredu Trysorlys Llywodraeth Cymru a Fforwm Trethi Cymru y Gweinidog Cyllid fel arsylwyr. Yn nes ymlaen eleni, bwriadaf gyhoeddi sylwebaeth am y parodrwydd ar gyfer y cam o gyflwyno'r pwerau ariannol newydd hyn.

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2017

Rheoli gwastraff

Bydd yr astudiaeth hon yn archwilio'r graddau y mae Llywodraeth Cymru a'i phartneriaid yn darparu capasiti a chymorth digonol er mwyn rheoli gwastraff presennol a gwastraff y dyfodol mewn ffordd effeithlon, darbodus ac effeithiol. Cynhelir yr astudiaeth mewn tri modiwl. Bydd Modiwl 1 yn ystyried cynhyrchu gwastraff a'i atal a bydd Modiwl 2 yn ystyried casglu gwastraff a'i ailgylchu. Bwriadwn adrodd ein canfyddiadau o'r modiwlau hyn erbyn dechrau 2017. Bydd yr amserlen ar gyfer Modiwl 3 yn dibynnu i raddau ar y cynnydd a wneir ym Modiwlau 1 a 2 ond rydym yn bwriadu gorffen y cam hwn o'r gwaith erbyn haf 2017.

Lleoedd mewn ysgolion a buddsoddiad cyfalaf mewn ysgolion

Bydd yr astudiaeth hon yn cynnig golwg cynnar ar gyfeiriad strategol a throsolwg Llywodraeth Cymru o Raglen Ysgolion yr Unfed Ganrif ar Hugain i ddisodli neu i wella ysgolion ar draws Cymru. Bydd yn ystyried y rhesymeg dros y rhaglen a'r buddsoddiad, gan gynnwys amcanestyniadau o'r galw am leoedd mewn ysgolion yn y dyfodol a chyflwr ysgolion. Gan ei bod yn ddyddiau cynnar i'r rhaglen, ni fyddwn yn adolygu darpariaeth leol ysgolion newydd neu waith gwella. Rydym yn ystyried y cam o fwrw golwg unwaith eto ar y pwnc ac ystyried darpariaeth leol pan fydd y Rhaglen yn fwy aeddfed.

Adolygiad o'r tirlun caffael cyhoeddus

Bydd yr astudiaeth yn cynnig trosolwg eang o'r trefniadau caffael presennol yn y sector cyhoeddus yng Nghymru. Bydd yr astudiaeth yn cynnwys caffael nwyddau a gwasanaethau ar draws Llywodraeth Ganolog a Lleol, GIG, Tân ac Achub, Addysg Bellach, Addysg Uwch, yr Heddlu a Chyrrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru. Bydd yn ystyried caffael ar y cyd trwy gyfrwng y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol a thrwy gyfrwng mecanweithiau eraill gan gynnwys y rhai nad ydynt yn rhai penodol i Gymru (ee. Gwasanaethau Masnachol y Goron).

Gweithredu Deddf Cyllid GIG (Cymru) 2014 (Cynllunio tymor canolig integredig)

Bydd yr astudiaeth hon yn canolbwyntio'n bennaf ar fanteision ariannol cynllunio tymor canolig integredig a nodwyd ym Memorandwm Esboniadol Deddf Cyllid y GIG (Cymru) 2014. Byddwn hefyd yn ystyried y materion cynllunio ehangach ynghylch cysylltu cynlluniau ariannol a gwasanaeth. Rydym yn bwriadu defnyddio ein gwaith asesu strwythuredig i edrych ar agweddau ar gynllunio lleol dan y Ddeddf. Fodd bynnag, nid ydym yn bwriadu cynnal adolygiad llawn o ansawdd cynlluniau lleol, sydd yn y pen draw yn amodol ar asesiad Llywodraeth Cymru a chymeradwyaeth y Gweinidog (neu fel arall).

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2017

Adolygiad ar thema benodol 'Addas ar gyfer y dyfodol': gwytnwch ariannol

Mae'r hinsawdd ariannol anodd sydd ohoni yn golygu bod angen i gynghorau wneud arbedion sylweddol a lleihau costau. Bydd yr astudiaeth hon yn ystyried a yw trefniadau cynghorau ar gyfer cynllunio arbedion yn cefnogi eu gwytnwch ariannol ehangach. Bydd yn adeiladu ar ein gwaith blaenorol a chyfredol sy'n edrych ar wytnwch ariannol ar draws cynghorau.

Adolygiad ar thema benodol 'Addas ar gyfer y dyfodol': llywodraethu da

Diben yr adolygiad yw rhoi sicrwydd bod trefniadau llywodraethu cynghorau mewn sefyllfa dda i ymateb i heriau yn y dyfodol, yn ogystal â nodi cyfleoedd i gryfhau trefniadau a dulliau. Bydd yr adolygiad hefyd yn cynnig mewnwelediad ac yn hybu gwelliant drwy asesu trefniadau llywodraethu pob un o'r 22 cyngor mewn perthynas â newid gwasanaethau, gan ystyried canllawiau CIPFA diwygiedig, Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus a Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Bydd yr adolygiad yn ceisio tynnu sylw at arfer nodedig a gwersi a ddysgwyd o brofiadau cynghorau o benderfynu ar gynigion i newid gwasanaethau.

Adroddiadau y byddant yn cael eu cyhoeddi rhwng mis Ebrill 2017 a mis Gorffennaf 2017

Rhaglen Cefnogi Pobl

Bydd yr astudiaeth hon yn ystyried pa mor effeithiol y mae Llywodraeth Cymru yn llwyddo i reoli Rhaglen Cefnogi Pobl, sy'n cynorthwyo pobl agored i niwed i fyw bywydau annibynnol. Bydd yn ystyried gwelliannau a wnaethpwyd er 2012, yn enwedig ym maes llywodraethu, blaenoriaethu cyllid a gwerthusiad Llywodraeth Cymru o'r effeithiau wrth siapio'r Rhaglen i fod yn addas ar gyfer y dyfodol.

Sut y mae llywodraeth leol yn rheoli'r galw – gwasanaethau digartrefedd

Disgwylir i'r galw am wasanaethau cyhoeddus yng Nghymru gynyddu, gan roi straen pellach ar gyllidebau cynghorau. Trwy ganolbwyntio ar sut y mae awdurdodau lleol yn rheoli'r galw am wasanaethau digartrefedd, bydd y prosiect yn ceisio tynnu allan egwyddorion ehangach atal a rheoli'r galw, gan nodi dulliau gweithredu y gallai cynghorau eu mabwysiadu wrth ddarparu gwasanaethau eraill.

Comisiynu strategol gwasanaethau anabledd dysgu gan awdurdodau lleol

Bydd yr astudiaeth hon yn archwilio nodweddion ac egwyddorion comisiynu strategol effeithiol a sut y mae hyn yn cyfrannu at ganlyniadau gwell a lles ar gyfer dinasyddion yng Nghymru. Bydd y gwaith yn datblygu gwaith yr Arolygiad Cenedlaethol o Ofal a Chymorth i Bobl ag Anabledau Dysgu a gynhaliwyd yn ddiweddar gan Arolygiaeth Gofal a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru (AGGCC).

Gwasanaethau gwybodeg GIG Cymru

Bydd yr astudiaeth hon yn cymryd golwg ar y system gyfan o gynllunio, darparu a rheoli systemau TGCh clinigol cenedlaethol ar draws Cymru. Bydd yn ystyried y cyfeiriad strategol a ddarparir gan GIG a Llywodraeth Cymru. Bydd yn ystyried y rhaglen a'r rheolaeth o'r prosiect a gyflawnir gan Wasanaeth Gwybodeg GIG Cymru, ynghyd â'r cymorth a gweithgarwch ymgysylltu gan y GIG ehangach.

Gwaith arfaethedig ond nad oes dyddiad cyhoeddi wedi cael ei bennu ar ei gyfer eto/neu sydd heb gael ei amserlennu tan haf 2017

Manteisio ar wasanaethau cyhoeddus gyda chymorth gwasanaethau cyfieithu a dehongli arbenigol

Mae'r astudiaeth hon yn datblygu gohebiaeth flaenorol yr Archwilydd Cyffredinol ynghylch gwasanaethau dehongli ar gyfer defnyddwyr iaith arwyddion, gan ystyried y sialensiau y mae pobl nad ydynt yn siarad Cymraeg neu Saesneg yn dda yn eu hwynebu, neu y maent yn wynebu anfanteision eraill wrth fanteisio ar wasanaethau cyhoeddus, a'r graddau y mae gan gyrrff cyhoeddus yng Nghymru drefniadau eglur mewn grym er mwyn darparu gwasanaethau cyfieithu a dehongli er mwyn eu galluogi i wneud hynny.

Gwella llesiant drwy addasiadau tai

Mae gan addasiadau tai rôl bwysig i'w chwarae o ran cynnal byw'n annibynnol, darparu gwasanaethau iechyd a gofal yn y cartref neu'n agosach i'r cartref, gwell rheolaeth o gyflyrau hirdymor ac atal digwyddiadau cost uchel fel codymau yn y cartref. Bydd yr astudiaeth hon yn edrych ar y gwasanaethau addasiadau tai a ddarperir gan awdurdodau lleol a Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig. Bydd yr astudiaeth hefyd yn cynnwys cyrff iechyd drwy archwilio a yw addasiadau wedi cyflymu rhyddhau cleifion o ysbytai neu wedi helpu i atal derbyniadau.

Adolygiad ar thema benodol 'Addas ar gyfer y dyfodol': newid trawsffurfiol

Wrth ddod o hyd i ffyrdd o wneud gwasanaethau yn fwy effeithlon ac effeithiol, mae cynghorau yn anelu fwyfwy at newid trawsnewidiol. Rydym yn bwriadu edrych ar agwedd neu agweddau penodol ar newid trawsnewidiol yn yr astudiaeth hon, ond nid ydym wedi culhau ein cwmpas hyd yn hyn. Rydym yn anelu at gael syniad cliriach o ffocws y gwaith erbyn hydref 2016.

Atodiad 2 - Sylwebaeth am argymhellion adroddiad etifeddiaeth y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn ystod y pedwerydd Cynulliad

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 1. Rydym am nodi ein dymuniad bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cael cyfarfodydd rheolaidd o'r un hyd â'r prif bwyllgorau eraill a bod y cyfarfodydd hyn yn cael eu cynnwys yn rhan o drefn busnes y pumed Cynulliad.	Mae hwn yn fater i'r Cynulliad Cenedlaethol. Fodd bynnag, credaf y byddai o gymorth sicrhau bod y Pwyllgor yn cael amser digonol i gymryd tystiolaeth, a rhennais bryderon y Pwyllgor blaenorol ynghylch effaith amserlennu yn ystod y pedwerydd Cynulliad.
Argymhelliad 2. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu ac Archwilydd Cyffredinol Cymru yn trafod y materion nad ydym adrodd arnynt ein hunain, o ran y materion a ddeilliodd o'r adroddiadau a gyhoeddwyd yn ystod y Pedwerydd Cynulliad ynghylch astudiaethau gwerth am arian.	Wrth gwrs, byddwn yn fodlon briffio'r Pwyllgor ynghylch y materion na wnaeth y Pwyllgor blaenorol adrodd amdanynt, a thrafod dewisiadau.
Argymhelliad 3. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i gyhoeddi adroddiadau blynyddol a bod dadleuon yn cael eu cynnal arnynt yn y Cyfarfod Llawn.	Mae hwn yn fater i'r Pwyllgor ac i'r Cynulliad Cenedlaethol. Fodd bynnag, credaf bod yr adroddiadau blynyddol yn cynnig crynodeb defnyddiol o waith y Pwyllgor, ac mae dadleuon yn y Cyfarfod Llawn yn helpu i godi proffil gwaith y Pwyllgor a'm gwaith archwilio sylfaenol i.
Argymhelliad 4: Rydym yn argymhell bod y pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau â'r gwaith craffu ar gyfrifon a ddechreuwyd gennym yn y pedwerydd Cynulliad, gan gasglu tystiolaeth gan Lywodraeth Cymru a Chomisiwn y Cynulliad yn flynyddol a chan gyrff eraill ar sail gylchol (yn cwmpasu cyrff a noddir gan Lywodraeth Cymru, comisiynwyr a'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus) gan fyfyrto ar yr ymateb i argymhellion o'n gwaith blaenorol.	Mae hwn yn fater i'r Pwyllgor. Fodd bynnag, credaf bod gwaith craffu y Pwyllgor blaenorol o gyfrifon wedi rhoi proffil defnyddiol i'm gwaith archwilio ariannol, gan ddarparu ar gyfer gwaith craffu defnyddiol o sefydliadau nad ydynt yn cael eu cynnwys yn fy ngwaith astudiaethau gwerth am arian yn rheolaidd.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 5. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnwys Cyfoeth Naturiol Cymru mewn unrhyw waith craffu ar gyfrifon yn ystod hydref 2016-17 fel cyfle i wneud gwaith dilynol ar adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Chwefror 2016 ynghylch Datblygiad Cyfoeth Naturiol Cymru.	Ni wnaeth y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus ystyried fy adroddiad, ond gwnaeth staff Swyddfa Archwilio Cymru frifio'r Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd blaenorol ynghylch ei ganfyddiadau. Gallai'r Pwyllgor drafod cynlluniau ar gyfer gweithgarwch craffu pellach gydag olynnydd y Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd.
Argymhelliad 6. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnwys cyfrifon archwiliedig y BBC fel rhan o'i waith blyneddol i graffu ar gyfrifon, yn dilyn cytuno ar y Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth diwygiedig – Adolygiad Siarter y BBC / Llywodraeth Cymru.	Ar ôl cyhoeddi'r Papur Gwyn am y BBC, mae'n edrych yn debygol mai'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol (NAO) fydd archwilydd allanol y BBC. Byddai hyn yn ychwanegu archwiliad ariannol o'r cyfrifon i'r trefniadau presennol, y maent yn darparu ar gyfer NAO yn adrodd am faterion sy'n ymwneud â gwerth am arian. Fodd bynnag, fel Archwilydd Cyffredinol Cymru, nid oes gennyf unrhyw bwerau i adolygu cyfrifon y BBC na'i weithgareddau yng Nghymru. Felly, cyfyngir ar y cymorth y mae modd i mi ei roi i unrhyw weithgarwch craffu gan Bwyllgor yn y maes hwn (fel yr adlewyrchir mewn gohebiaeth gyda'r Pwyllgor blaenorol ym mis Mawrth 2014). Efallai y byddai'n briodol i'r Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu newydd arwain ar unrhyw waith craffu ar gyfrifon y BBC.
Argymhelliad 7. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cael y wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru yn ystod hydref 2016 ar Wasanaeth Awyr oddi mewn i Gymru – Caerdydd i Ynys Môn – gan gynnwys: tueddiadau o ran nifer y teithwyr a'r effaith a ddisgwylir pe bai maes awyr Ynys Môn yn cael ei gau dros dro yn ystod 2016; unrhyw ganlyniadau o'r gwaith i archwilio'r cyfleoedd posibl ar gyfer ehangu gweithrediadau ym Maes Awyr Ynys Môn; a chanlyniad caffael gweithredwr hirdymor newydd.	Dylai diweddariad ysgrifenedig pellach gan Lywodraeth Cymru yn ystod yr hydref 2016 gynnig cyfle i ddatrys rhai o lwybrau ymholi y Pwyllgor blaenorol.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 8. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am wybodaeth ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru ar weithredu ein hargymhellion ar gyflogau uwch-reolwyr ar ddiwedd 2016 ac yn ystyried unrhyw faterion sy'n codi o gyhoeddiad Llywodraeth Cymru ar y wybodaeth ddiweddaraf am gyfraddau cyflog uwch-reolwyr ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru.	O ystyried yr oedi a fu gyda'r amserlen er mwyn cyflawni argymhellion y Pwyllgor blaenorol, teilyngir gweithgarwch craffu pellach o'r pwnc hwn gan y Pwyllgor newydd.
Argymhelliad 9. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar weithredu'n hargymhellion ac yn trafod unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith craffu pellach ar y pwnc hwn gyda'r Pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Menter a Busnes.	Nodwyd sawl cam gan Lywodraeth Cymru er mwyn ymateb i argymhellion y Pwyllgor blaenorol, y byddent yn cael eu cyflawni erbyn yr hydref 2016. Fel yn 2015-16, dylai gweithgarwch i graffu cyllideb Llywodraeth Cymru gynnig cyfle i ystyried rhai o'r materion a nodwyd gan y Pwyllgor blaenorol.
Argymhelliad 10. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i fabwysiadu'r arfer hwn [o gynnal ymchwiliadau a arweinir gan y Pwyllgor] yn ystod y pumed Cynulliad.	Mae hwn yn fater i'r Pwyllgor. Fodd bynnag, rydw i'n hapus i barhau i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r ymchwiliadau hyn trwy ddarparu sesiynau briffio ffeithiol er mwyn cynorthwyo gweithgarwch craffu.
Argymhelliad 11. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cael sesiwn friffio gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ei drydydd adroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus er mwyn rhoi llwyfan i waith craffu'r Pwyllgor ar amrywiaeth o faterion yn y pumed Cynulliad.	Gallaf gynnig sesiwn friffio ffurfiol i aelodau'r Pwyllgor ynghylch fy adroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus. Yn ogystal, byddaf yn defnyddio negeseuon yr adroddiad hwnnw er mwyn cynorthwyo gyda'r gwaith o ymsefydlu aelodau Cynulliad newydd.
Argymhelliad 12. Rydym yn argymhell, wrth ystyried yr adroddiad sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol ar y sefyllfa o ran caffael cyhoeddus yng Nghymru, fod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn manteisio ar y cyfle i ailedrych ar yr ymateb i argymhellion ein hadroddiad ym mis Medi 2013 ynghylch Caffael a Rheoli Gwasanaethau Ymgynghori.	Fel y nodwyd yn Atodiad 1, cyhoeddir yr adroddiad hwn rhwng mis Ionawr a mis Mawrth 2017. Er na fydd yr adroddiad ei hun yn cynnwys yr ymateb i argymhellion blaenorol y Pwyllgor ynghylch gwasanaethau ymgynghori mewn ffordd eglur, byddaf yn paratoi deunydd briffio ar wahân ar gyfer y Pwyllgor am y pwnc hwn.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 13. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn parhau i graffu ar gynnydd Llywodraeth Cymru o ran gwella'r gwaith o reoli grantiau, gan ddefnyddio adroddiadau blynyddol Llywodraeth Cymru ac ystyried unrhyw dystiolaeth newydd ar reoli grantiau sy'n deillio o waith yr Archwilydd Cyffredinol neu bryderon eraill sy'n cael eu dwyn i sylw'r Pwyllgor.	O ystyried defnydd helaeth Llywodraeth Cymru o gynlluniau grant wedi'u neilltuo, mae'n werth i'r Pwyllgor barhau gydag arfer ei ragflaenydd o gymryd tystiolaeth lafar gan yr Ysgrifennydd Parhaol ynghylch ei adroddiad Rheoli Grantiau blynyddol. Yn ogystal, gallai adroddiadau archwilio yn y dyfodol gynnwys sylw newydd yn cael ei roi i faterion y maent yn berthnasol i drefniadau rheoli grantiau Llywodraeth Cymru.
Argymhelliad 14. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried cynnydd o ran cydymffurfio â Safon Ansawdd Tai Cymru cyn dyddiad cau diwygiedig 2020 ar gyfer cydymffurfio yn achos tai cymdeithasol.	Byddaf yn ystyried gwerth ac amseriad rhywfaint o waith archwilio dilynol am y pwnc hwn fel rhan o'm gwaith cynllunio dros y chwe mis nesaf.
Argymhelliad 15. Gan ystyried gwaith y bydd Estyn yn bwrw ymlaen ag ef, ac unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol, rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgysylltu â'r pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn y pumed Cynulliad i benderfynu ar y ffordd orau o wneud gwaith craffu pellach ar faterion ynghylch cyflenwi yn ystod absenoldeb athrawon a'r defnydd o athrawon cyflenwi.	Nid oes gennyf unrhyw gynlluniau ar hyn o bryd i wneud gwaith dilynol ar hwn, ond deallaf y bydd Estyn yn adolygu materion y maent yn ymwneud â chyflenwi i absenoldeb athrawon.
Argymhelliad 16. Gan ddefnyddio'r adroddiad sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol ar gadernid ariannol llywodraeth leol yng Nghymru a'r dystiolaeth a gyflwynwyd yn adroddiad Darlun o Wasanaethau Cyhoeddus yr Archwilydd Cyffredinol ym mis Rhagfyr 2015, rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgynghori â phwyllgorau perthnasol eraill y Cynulliad Cenedlaethol yn y pumed Cynulliad i gytuno ar waith craffu parhaus ar gydnerthedd ariannol llywodraeth leol sy'n cyd-fynd â chynlluniau ar gyfer craffu ar ddiwygio llywodraeth leol.	Bwriadaf gyhoeddi fy adroddiad dilynol ynghylch cydnerthedd ariannol cynghorau yn ystod yr haf 2016 (Atodiad 1). Rydw i'n fodlon rhoi sesiwn frifio i'r Pwyllgor ar ôl i'r drafft gael ei gyhoeddi. Yna, gall y Pwyllgor benderfynu sut y mae'n dymuno ymgysylltu gyda Phwyllgorau eraill y Cynulliad Cenedlaethol.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 17. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar y camau a gymerwyd mewn ymateb i'n hargymhellion ar ymateb i ddiwygio lles.	Nid oes gennyf unrhyw gynlluniau ar hyn o bryd i wneud gwaith dilynol ar y pwnc hwn, ond byddwn yn fodlon cynghori'r Pwyllgor am unrhyw faterion sy'n deillio o ddiweddariad ysgrifenedig yn y dyfodol.
Argymhelliad 18. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried canfyddiadau ac argymhellion ein hymchwiliad ar Gronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio (RIFW) os bydd ymchwiliadau yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg yn nhrefniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer llywodraethu a gweinyddu, gwaredu asedau cyhoeddus neu oruchwylio cyrff hyd braich. Rydym yn argymell hefyd bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn craffu ar effeithiolrwydd camau gweithredu Llywodraeth Cymru mewn ymateb i'n hadroddiad, er mwyn bodloni ei hun a hefyd er mwyn cael sicrwydd ar ran y cyhoedd na fydd y materion yn achos RIFW yn codi eto.	Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru yn cadw llygad agos ar gamau gweithredu parhaus Llywodraeth Cymru wrth ymateb i adroddiad y Pwyllgor blaenorol ynghylch RIFW. Gan bod y rhain yn cynnwys camau cyfreithiol, efallai y bydd cryn amser yn mynd heibio nes bydd modd datrys yr holl faterion. Byddaf yn hysbysu'r Pwyllgor maes o law os byddaf yn nodi unrhyw bryderon yn hyn o beth y maent yn golygu ei bod yn werth i'r Pwyllgor roi sylw pellach iddynt, er enghraifft, os bydd adroddiadau archwilio yn y dyfodol yn nodi gwendidau cyffredinol tebyg ym maes llywodraethu a gweinyddu.
Argymhelliad 19. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried canfyddiadau ac argymhellion ein hymchwiliad ar Westy River Lodge, Llangollen, os bydd ymchwiliadau yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg yn nhrefniadau Llywodraeth Cymru o ran llywodraethu a gweinyddu.	Roedd yr argymhellion yn adroddiad y Pwyllgor yn ymwneud â'r gwersi y byddai modd eu dysgu er mwyn cryfhau trefniadau llywodraethu a gweinyddu Llywodraeth Cymru (ac nid oeddent yn ymwneud â materion yr oeddent yn rhai penodol i achos Gwesty River Lodge). Os bydd adroddiadau archwilio yn y dyfodol yn nodi gwendidau tebyg, byddaf yn dwyn sylw'r Pwyllgor at y rhain.
Argymhelliad 20. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cael diweddariad pellach gan yr Archwilydd Cyffredinol am y newidiadau a wnaed i'r dull archwilio ar gyfer cyrff bach, yn enwedig yng nghyd-destun y gwaith o archwilio cynghorau tref a chymuned, a hynny ar ôl cwblhau archwiliadau 2015-16 ac unrhyw adroddiadau cryno ar y gwaith hwnnw.	Mae'r amserlenni ar gyfer fy archwiliad o gyfrifon cynghorau tref a chymuned yn golygu ei bod yn debygol y bydd yr adroddiad cryno nesaf yn cael ei gyhoeddi yn ystod y gwanwyn 2017.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 21. Rydym yn argymell, yn ogystal â'r diweddariad y mae Llywodraeth Cymru wedi'i addo ar ganfyddiadau rhaglen monitro a gwerthuso Glastir, fod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn i Lywodraeth Cymru roi diweddariad pellach ar ei hymateb i'n hargymhellion blaenorol. Rydym hefyd yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn trafod unrhyw gynlluniau ar gyfer gwaith craffu pellach gyda'r Pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Amgylchedd a Chynaliadwyedd.	Byddwn yn disgwyl y dylai diweddariad pellach gan Lywodraeth Cymru helpu i ddatrys y materion gweddiliol sy'n deillio o'r argymhellion yn adroddiad y Pwyllgor blaenorol. Fel rhan o'm gwaith cynllunio parhaus, byddaf yn ystyried cyfleoedd i wneud gwaith archwilio yn y dyfodol ac i adrodd yng nghyd-destun y Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020 newydd.
Argymhelliad 22. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried casglu tystiolaeth bellach gan Lywodraeth Cymru a BT yn hydref 2016 ar sail y diweddariad y maent wedi'i addo ynghylch cyflwyno contract Cyflymu Cymru, ac ar ôl trafod gyda'r Archwilydd Cyffredinol ei gynlluniau ar gyfer unrhyw waith dilynol pellach.	Byddwn yn ystyried gwerth ac amseriad unrhyw waith dilynol pellach ar sail y diweddariad a addawyd ynghylch cyflwyno contract Cyflymu Cymru.
Argymhelliad 23. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar weithredu'n hargymhellion [mewn perthynas â Maes Awyr Caerdydd].	Yn y lle cyntaf, bydd angen i'r Pwyllgor ystyried ymateb ffurfiol Llywodraeth Cymru i argymhellion y Pwyllgor blaenorol a'm cyngor i am yr ymateb hwnnw.
Argymhelliad 24. Clywsom dystiolaeth ar 8 Mawrth 2016 gan Lywodraeth Cymru a Cyllid Cymru, ac rydym wedi ysgrifennu at Lywodraeth Cymru yn amlinellu ein canfyddiadau cychwynnol. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cynnal ymchwiliad manylach i Gronfa Fuddsoddi Gwyddorau Bywyd Cymru yn gynnar yn y pumed Cynulliad.	O ystyried y gwahanol alwadau eraill ar flaenraglen y Pwyllgor, efallai y bydd budd cyfyngedig mewn gwneud gwaith craffu pellach o'r pwnc hwn. Mae Llywodraeth Cymru a Cyllid Cymru wedi cyflawni'r argymhellion a wnaethpwyd gan eu harchwilwyr mewnol priodol, ac mae'n ymddangos bod y gwersi angenrheidiol oddi wrth fy adroddiad archwilio fy hyn wedi cael eu dysgu.
Argymhelliad 25. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried diweddariad arfaethedig yr Archwilydd Cyffredinol ar arlwyo a maeth cleifion mewn ysbytai yn gynnar yn y pumed Cynulliad.	Ar hyn o bryd, mae staff Swyddfa Archwilio Cymru yn drafftio crynodeb Cymru gyfan, a bydd hwn ar gael yn ystod yr haf hwn.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 26. Gan ystyried unrhyw waith sydd ar y gweill gan yr Archwilydd Cyffredinol a/neu Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru, rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ymgysylltu â'r Pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y pumed Cynulliad i benderfynu ar y ffordd orau o wneud unrhyw waith craffu pellach ar wasanaethau mamolaeth.	Nid oes gennyf unrhyw gynlluniau ar hyn o bryd i wneud gwaith dilynol lleol ffurfiol ar wasanaethau mamolaeth, er y gallai hyn fod yn rhywbeth a gaiff ei gynnwys mewn gwaith blynyddol dilynol. Gallai'r cyswllt a awgrymir gyda'r Pwyllgor a fydd yn olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol gynnwys ystyried gwerth ceisio diweddariad am y cynnydd a sicrhawyd gyda gwasanaethau mamolaeth wrth Lywodraeth Cymru.
Argymhelliad 27. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cael diweddariad gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ganfyddiadau ei waith archwilio lleol diweddar ar gontract meddygon ymgynghorol y GIG, a hynny yng nghydestun ein hargymhellion blaenorol ar y pwnc hwn.	Ar hyn o bryd, mae staff Swyddfa Archwilio Cymru yn mynd trwy'r broses o gwblhau gwaith archwilio lleol y mae wedi ymateb i argymhellion archwilio blaenorol yn y maes hwn. Bwriadaf ysgrifennu at y Pwyllgor gan roi crynodeb o'r prif negeseuon o'r gwaith hwn. Byddai'r cyfathrebu hwn yn barod i'r Pwyllgor ei ystyried pan fydd yn ailymgynnull ar ôl toriad yr haf.
Argymhelliad 28. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn cael sesiwn frifio gan yr Archwilydd Cyffredinol ar ei Adolygiad o Effaith Ymarfer Preifat ar Ddarpariaeth y GIG er mwyn llywio penderfyniad gan y Pwyllgor hwnnw ar rinweddau unrhyw waith craffu pellach.	Mae'n bosibl y gallai materion yn ymwneud ag ymarfer preifat gael sylw ar lefel uchel law yn llaw ag unrhyw ymchwiliad ynghylch amseroedd aros a gwasanaethau orthopedeg GIG (gweler Argymhelliad 30 isod). Gallai'r Pwyllgor ystyried hefyd a fyddai modd i'r Pwyllgor sy'n olynu'r Pwyllgor Iechyd a gofal cymdeithasol roi sylw manylach i hyn.
Argymhelliad 29. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried unrhyw wersi sy'n deillio o adroddiad yr Archwilydd Cyffredinol ar effaith Deddf Cyllid y GIG (Cymru) 2014 ac yn defnyddio'r adroddiad hwnnw i edrych eto yn fwy cyffredinol ar faterion sy'n deillio o'n gwaith blaenorol ar gyllid iechyd.	Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru ar fin cychwyn ar waith i adolygu gweithrediad Deddf Cyllid GIG (Cymru) 2014. Bwriadaf gyhoeddi'r adroddiad hwn yn ystod chwarter cyntaf 2017 (Atodiad 1).
Argymhelliad 30. Rydym yn argymhell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried ailedrych ar y materion o amseroedd aros a gwasanaethau orthopedeg ac yn cynnal sesiwn dystiolaeth gyda Llywodraeth Cymru.	Credaf y byddai'n werth i'r Pwyllgor geisio diweddariad am y sefyllfa ddiweddaraf gan Lywodraeth Cymru a chynnal sesiwn dystiolaeth gyda'r Swyddog Cyfrifyddu yn ystod yr hydref 2016.

Argymhelliad yr adroddiad etifeddiaeth	Sylw yr Archwilydd Cyffredinol
Argymhelliad 31. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn gofyn am ddiweddariad gan Lywodraeth Cymru yn hydref 2016 ar gamau i weithredu ein hargymhellion blaenorol ar ofal iechyd parhaus y GIG a'r cynnydd cyffredinol a wnaed i glirio hawliadau ôl-weithredol.	Rydw i a'r Pwyllgor blaenorol wedi adrodd ddwywaith am y pwnc hwn. Mae staff Swyddfa Archwilio Cymru wedi bod yn cadw golwg ar y sefyllfa, a byddai gweithgarwch craffu pellach gan y Pwyllgor newydd yn helpu i gau'r cylch o ran y materion yr adroddwyd amdanynt yn flaenorol.
Argymhelliad 32. Gan ystyried y gwaith y mae'r Archwilydd Cyffredinol yn ei wneud fel rhan o'i raglen o waith archwilio lleol ar draws GIG Cymru, rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn trafod gyda'r Archwilydd Cyffredinol, a chyda'r pwyllgor sy'n olynu'r Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol yn y pumed Cynulliad, y ffordd orau o wneud unrhyw waith craffu pellach ar wasanaethau gofal heb ei drefnu.	Mae gwaith archwilio lleol cyffredol yn archwilio nifer o agweddau cysylltiedig ar ofal heb ei drefnu a llif cleifion, sef trefniadau comisiynu ambiwlans brys, gwasanaethau meddyg teulu y tu allan i oriau a chynllunio ar gyfer rhyddhau. Bydd y gwaith lleol hwn yn cael ei gwblhau i raddau helaeth erbyn diwedd mis Mawrth 2017, a byddaf yn parhau i ddiweddarau'r Pwyllgor am fy nghynlluniau i adrodd yn gryno yn y meysydd y rhoddir sylw iddynt.
Argymhelliad 33. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn monitro cynnydd Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr yn ystod y cyfnod o fesurau arbennig, gan gynnwys gwasanaethau meddyg teulu y tu allan i oriau, ac yn ystyried clywed tystiolaeth lafar bellach gan y Bwrdd Iechyd yn ystod Gwanwyn 2017.	Ar hyn o bryd, bwriadaf wneud gwaith dilynol pellach ar y cyd gydag Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru ynghylch trefniadau llywodraethu y Bwrdd Iechyd yn ystod rhan gynnar 2017. Gallai cyhoeddi canfyddiadau'r gwaith hwnnw lywio'r sesiwn dystiolaeth awgrymedig gyda'r Bwrdd Iechyd yn ystod gwanwyn 2017.
Argymhelliad 34. Rydym yn argymell bod y Pwyllgor sy'n ein holynu yn ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'r argymhellion yn ein hadroddiad Materion ehangach sy'n deillio o adolygiad llywodraethu Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr ym mis Chwefror 2016, ac yn mynd ar drywydd sut y mae camau cysylltiedig yn cael eu rhoi ar waith yn rheolaidd.	Yn y lle cyntaf, bydd angen i'r Pwyllgor ystyried ymateb ffurfiol Llywodraeth Cymru i argymhellion y Pwyllgor blaenorol a'm cyngor i am yr ymateb hwnnw. Er bod y materion ehangach y mae'r ymchwiliad blaenorol hwn yn rhoi sylw iddynt yn bwysig, efallai y bydd y Pwyllgor newydd yn dymuno trafod gydag olynydd y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol unrhyw gynlluniau pellach i wneud gwaith craffu. Yn ogystal, bydd fy adroddiad a gynlluniwyd ynghylch gweithrediad Deddf Cyllid GIG (Cymru) 2014 yn rhoi sylw i rai o'r materion y rhoddwyd sylw iddynt yn yr ymchwiliad blaenorol.

Wales Audit Office

24 Cathedral Road

Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@audit.wales

Website: www.audit.wales

Swyddfa Archwilio Cymru

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: info@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru